

УДК 351.77:416.2:005.591.6
DOI: 10.35340/2308-104X.2019.82-1-02

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
СФЕРОЮ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я: ХАРАКТЕРИСТИКА
КІЛЬКОСТІ ТА
ТЕМАТИЧНОГО
СПРЯМУВАННЯ
ДИСЕРТАЦІЙНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

МОРОЗ В. М.,
доктор наук з державного
управління, доцент, начальник
наукового відділу з проблем
управління у сфері цивільного
захисту Навчально-науково-
виробничого центру
Національного університету
цивільного захисту України

**PUBLIC ADMINISTRATION
OF THE HEALTH CARE
SPHERE: CHARACTERISTICS
OF THE AMOUNT OF
DISSERTATION RESEARCHES
AND THEIR THEMATIC
AREAS**

MOROZ V.,
Doctor of Sciences in Public
Administration, Associate
Professor, Head of the Scientific
Department of Management
Problems in the Field of Civil
Protection of Training Research
and Production Center, National
University of Civil Protection

Визначено напрями проведення аналізу тематичного спрямування наукових досліджень щодо державного управління сферою охорони здоров'я, а також обґрунтовано можливість зосередження наукової уваги на кількості та якості захищених дисертаційних робіт. Проведено аналіз захищених у спеціалізованих вчених рад Д 26.810.01 та Д 26.810.02 дисертацій, фокусом наукової уваги яких були питання функціонування та розвитку сфери охорони здоров'я. За результати проведеного аналізу надано характеристику напрямів та рівня опрацювання наукової проблематики державного управління сферою охорони здоров'я у межах галузі науки «Державне управління».

Ключові слова: аналіз тематичного спрямування дисертаційних досліджень; державне управління сферою охорони здоров'я; напрями наукових пошуків; статистична інформація щодо діяльності спеціалізованих вчених рад.

Определены направления проведения анализа тематической направленности научных исследований, предметом внимания которых является государственное управление сферой здравоохранения, а также обоснована возможность сосредоточения научного внимания на количестве и качестве защищенных диссертационных работ. Проведен анализ защищенных в специализированных ученых советах Д 26.810.01 и Д 26.810.02 диссертаций, фокусом научного внимания которых были вопросы функционирования и развития сферы здравоохранения. Результатом проведенного анализа стала характеристика направлений и уровня проработки научной проблематики государственного

управления сферой здравоохранения в пределах области науки «Государственное управление».

Ключевые слова: анализ тематической направленности диссертационных исследований; государственное управление сферой охраны здоровья; направления научных исследований; статистическая информация относительно деятельности специализированных ученых советов.

The ways of holding an analyses of thematic areas of science researches as for public administration of the health care sphere are determined, and also the possibility of the focus of scientific attention on the amount and quality of defended dissertations is substantiated. The analysis of defended dissertations, focus of science attention of which were questions of functioning and development of health care sphere, in specialized scientific councils Д 26.810.01 and Д 26.810.02 was made. Based on the results of the analyses the characteristic of spheres and levels of processing of science problematic of public administration of the health education sphere in the framework of "Public administration" science.

Keywords: analysis of thematic areas of dissertation researches; public administration of the health care sphere; spheres of scientific researches; statistic information as for the activities of specialized scientific councils.

Постановка проблеми. Вирішення сформульованих у змісті наукової розробки Концептуальні засади розвитку галузі науки «Державне управління» проблем державного управління [1, с. 8], неможливо уявити без їх всебічного обговорення на рівні пріоритетних напрямів розвитку державно-управлінської науки та з'ясування напрямів комплексного використання її інструментарію. Підґрунтям для такого обговорення може стати аналіз кількісного та змістовного спрямування наукових пошуків відповідно до визначеного вченим об'єкту та предмету наукового дослідження. Проведення аналізу тематичного спрямування наукових пошуків у межах сучасного наукового дискурсу, за тим чи іншим фокусом наукової уваги, може бути організоване за такими основними напрямками: аналіз тематичного спрямування науково-дослідних робіт, а також грантових пропозицій; аналіз змістовного спрямування монографій та наукових статей; аналіз тематики дисертаційних робіт, а також їх спрямування за галуззю наукового знання та шифром спеціальності; аналіз змістовного спрямування науково-комунікативних заходів, а також їх кількості та якості (регіональні, всеукраїнські, міжнародні) тощо.

Кожен з цих напрямів, з огляду на багатогранність прояву свого змісту та відносну структурну складність, заслуговує на окремий напрям наукової роботи дослідника, а отже проведення повного за колом охоплення аналізу рівня дослідження обраної вченим проблематики, принаймні у межах окремої публікації, не уявляється можливим. Крім того, всебічність проведення аналізу передбачає розширення кола охоплення проблематики як за галузями наукового знання (дослідник не повинен обмежуватись аналізом наукових досліджень виконаних у межах державно-управлінської науки, адже відповідні до предмету наукового пошуку питання могли бути розглянуті у межах інших напрямів наукової думки), так і за регіоном і часом їх проведення (під час проведення аналізу фокус наукової уваги вченого не повинен зосереджуватись виключно на

напрацюваннях вітчизняних вчених). Цілком очевидно, що проведення ґрунтовного аналізу кількісного та змістовного спрямування наукових досліджень, а в ідеалі ще й порівняльного аналізу, не може бути здійснено у межах окремої публікації. Це пов'язано насамперед з тим, що обсяги отриманих за результатами такого аналізу матеріалів, будуть значно перевищувати встановлені для наукової статті норми. Приймаючи до уваги цей факт, вважаємо за доцільне, принаймні у межах саме цієї публікації, обмежити коло аналізу тими дисертаційними роботами, які були заміщені у Національній академії державного управління при Президентові України (НАДУ) у межах паспортів спеціальності науки «Державне управління». Наше вподобання щодо НАДУ обумовлено тим фактом, що сьогодні Академія є визнаним лідером, як за рівнім організації наукових пошуків з державного управління, так і за їх кількістю. Станом на 01.03.2018 р в НАДУ було захищено 937 дисертацій, з них – 135 докторських та 802 кандидатських. Частка захищених у НАДУ та її регіональних інститутах дисертацій, по відношенню до загальної кількості захищених у галузі науки «Державне управління» робіт, становить майже 60% [2]. Крім того, наш вибір щодо НАДУ може бути пояснений у тому числі й тим фактом, що лише в організаційній структурі Академії діє відразу дві спеціалізовані вчені ради, що само по собі є опосередкованим свідченням високого рівня організації наукової роботи у відповідному ЗВО.

Разом з тим, слід розуміти, що організація аналізу кількісного та змістовного спрямування захищених у НАДУ дисертаційних робіт, та особливо екстраполяція отриманих результатів на галузь в цілому, має певні вади та ризики. Наприклад, майже 40% дисертаційних робіт виконаних у галузі науки «Державне управління» («Публічне управління та адміністрування») захищено по за межами структури Академії. Іншими словами поза межами нашого аналізу залишаються ті з дисертацій, захист яких відбувся у межах організаційної структури: Донецького державного університету управління (спеціалізована вчена рада – Д 11.107.01); Інституту законодавства Верховної Ради України (спеціалізована вчена рада - Д 26.867.03); Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України Мінсоцполітики України (спеціалізована вчена рада – Д 26.891.02); Класичного приватного університету (спеціалізована вчена рада – Д 17.127.03); Національного університету цивільного захисту України (спеціалізована вчена рада – Д 64.707.03) тощо (загальна кількість діючих на час написання цієї статті по за межами НАДУ спеціалізованих вчених рад з правом прийняття до розгляду та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з державного управління за інформацією МОН України дорівнює 14) [3]. З огляду на потужність наукових шкіл вище згаданих закладів вищої освіти та з прийняттям до уваги їх сталих традицій у підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, ризик зменшення рівня якості відповідного аналізу є достатньо реальним та таким, який потребує на врахування під час інтерпретації отриманих підсумкових результатів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведення аналізу змістовного спрямування тих з публікацій, в яких було започатковане розв'язання обраних дослідником питань, є обов'язковим і вкрай необхідним кроком для забезпечення якості, як безпосередньо самого наукового пошуку (процесуальний

аспект), так і отриманого за його результатами висновків (змістовний аспект). З огляду на той факт, що практично кожен з авторів наукової публікації використовує аналіз на рівні одного з теоретичних методів наукового пізнання, вважаємо за доцільне обмежити проведення аналізу останніх досліджень і публікацій згадкою лише найбільш вагомих у галузі науки «Державне управління» робіт. Перш за все слід розуміти, що проблематика «аналізу кількісного та змістовного спрямування дисертаційних досліджень» у так званому чистому вигляді майже не висвітлюється у наукових публікацій. Відповідні спроби, саме у межах державно-управлінської науки, були зроблені Л. М. Грень [4] та С. А. Мороз [5]. Вагомий внесок у популяризацію використання здобувачами наукового ступеня кандидата (доктора) наук з державного управління методу аналізу, по відношенню до кількості та якості змісту наукової літератури державно-управлінського спрямування, було зроблено: В. Д. Бакуменком, К. О. Ващенком, В. М. Князевим, Ю. В. Ковбасюком, В. І. Луговим, Ю. П. Сурмінім та інших вчених. Практичні поради щодо методології та алгоритмів використання методу аналізу у забезпеченні наукових пошуків у межах предметно-об'єктного спрямування науки «Державне управління» були надані С. В. Загороднюком, О. Л. Євмешкіною, В. В. Лещенко [6], В. В. Корженком, Н. С. Корабльовою, О. К. Чаплигінім [7], С. О. Кравченком, В. Д. Бакуменком [8], С. І. Присухінім [9] та іншими вченими.

Проблематика державного управління сферою охорони здоров'я набула свого розвитку у роботах М. М. Білінської, Н. О. Васюк, Л. І. Жаліло, Д. В. Карамишева, В. М. Князевича, Я. Ф. Радиша, І. В. Рожкова, І. М. Солоненка, Т. П. Юрочко та інших вчених. Окремі аспекти порушено проблематики були розглянуті нами у межах попередніх напрямів наукових пошуків [10, 11]. Не дивлячись на достатній рівень наукової уваги дослідників до проблематики державного управління сферою охорони здоров'я окремі її напрями все ще залишаються відкритими для подальших наукових пошуків. Серед питань які потребують на додаткове опрацювання, питання аналізу змістовного спрямування напрямів наукових пошуків (науково-дослідних робіт, дисертацій, монографій, наукових статей тощо) набуває не абиякого значення. Це пов'язано з тим, що результати аналізу традиційно розглядаються на рівні підґрунтя не лише для розвитку наукового знання (теорії державного управління), а у тому числі і для вдосконалення практики використання механізмів державного управління системою охорони здоров'я.

Мета статті. За результатами аналізу кількісного та змістовного спрямування дисертаційних досліджень щодо державного управління сферою охорони здоров'я визначити рівень опрацювання відповідної проблематики у межах галузі науки «Державне управління», а також з'ясувати ті з напрямів в організації наукових пошуків, які на цей час залишились поза межами наукової уваги вчених.

Виклад основного матеріалу дослідження. Обмеживши коло аналізу результатами діяльності спеціалізованих вчених рад НАДУ, звернемо увагу на їх спеціалізацію та деякі з результатів роботи відповідно до предмету нашої уваги. На цей час в НАДУ функціонує дві спеціалізовані вчені ради, а саме: Д 26.810.01

(має право приймати до розгляду та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з державного управління за спеціальностями: 25.00.01 – теорія та історія державного управління; 25.00.02 – механізми державного управління; 25.00.03 – державна служба) та Д 26.810.02 (має право приймати до розгляду та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук з державного управління за спеціальностями: 25.00.02 – механізми державного управління; 25.00.03 – державна служба; 25.00.04 – місцеве самоврядування) [12]. В контексті обраного нами предмету наукового пошуку, а саме – з'ясування кількісного та змістовного спрямування дисертаційних досліджень щодо проблематики державного управління сферою охорони здоров'я, вважаємо за необхідне звернути увагу на той факт, що діяльність наведених вище спеціалізованих вчених рад охоплює майже всі з існуючих у межах державно-управлінської науки спеціальностей (за винятком спеціальності 25.00.05 – державне управління у сфері державної безпеки та охорони громадського порядку). Відсутність у межах фокусу проведеного нами аналізу захищених за спеціальністю 25.00.05 дисертаційних робіт, незважаючи на існування неабияких потенціалів розгляду проблематики державного управління сферою охорони здоров'я через призму національної безпеки (до речі, досить цікавий за змістом та актуальний за часом виконання напрям наукового пошуку), на нашу думку, майже не вплинуло на якість отриманого результату. Це пов'язано насамперед з тим, що спеціальність 25.00.05, з огляду на порівняно недавній час свого затвердження, поки не набула достатньої популярності серед здобувачів наукового ступеню, а отже кількість захищених за нею дисертаційних робіт, на цей час, є мінімальною. В період з червня 1997 року по лютий 2019 року у спеціалізованих вчених радах було захищено 597 дисертацій, з яких 24% це дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління. Результати аналізу кількісного та змістовного спрямування дисертаційних досліджень щодо проблематики державного управління сферою охорони здоров'я подані в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Проблематика державного управління сферою охорони здоров'я в дисертаційних дослідженнях які були виконані у межах формул спеціальностей науки «Державне управління» (за результатами діяльності спеціалізованої вченої ради Д 26.810.01)

п/н	Тема дисертації та її автор	Спеціальність	Час захисту
Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидат наук з державного управління			
1	Державне управління реформуванням системи охорони здоров'я (на прикладі Луганської області) (О. П. Перетяка)	25.00.05 – галузеве управління	16.05.2001
2	Механізми державного регулювання реформуванням системи охорони здоров'я (на матеріалах м.Києва) (В. В. Загородній)	25.00.05 – галузеве управління	16.05.2001
3	Державне управління перебудовою галузі охорони здоров'я в умовах обмежених ресурсів в Україні (Н. Д. Солоненко)	25.00.02 – механізми державного управління	07.10.2004

Продовження табл. 1

Дисертації на здобуття наукового ступеня доктор наук з державного управління			
4	Державне управління системою охорони здоров'я на засадах загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування (Т. В. Педченко)	25.00.02 – механізми державного управління	12.01.2005
5	Державне управління охороною здоров'я в країнах Східної Європи: досвід та можливість використання в Україні (Б. А. Пліш)	25.00.02 – механізми державного управління	06.05.2005
6	Державне регулювання розвитку приватного сектора в охороні здоров'я України на регіональному рівні (С. А. Антонюк)	25.00.02 – механізми державного управління	27.06.2006
7	Механізми державного управління багатоканальним фінансуванням системи охорони здоров'я України (О. В. Виноградов)	25.00.02 – механізми державного управління	19.03.2009
8	Розвиток державно-управлінських механізмів протидії виникненню корупції у сфері охорони здоров'я в Україні (Т. П. Попченко)	25.00.02 – механізми державного управління	29.06.2010
9	Державне регулювання суспільних відносин в галузі охорони здоров'я України: історичні та правові аспекти (Н. Б. Мезенцева)	25.00.01 – теорія та історія державного управління	14.10.2010
10	Державне управління процесами підготовки та прийняття управлінських рішень в системі охорони здоров'я України (В. Р. Григорович)	25.00.02 – механізми державного управління	21.06.2011
11	Державне управління охороною здоров'я в Україні: генезис та тенденції розвитку (Я. Ф. Радиш)	25.00.01 – теорія та історія державного управління	18.06.2003
12	Державне регулювання розвитку соціальних стандартів у сфері охорони здоров'я (Н. П. Ярош)	25.00.02 – механізми державного управління	16.12.2009
13	Державне управління охороною здоров'я як складовою системи забезпечення національної безпеки (Н. О. Рингач)	25.00.02 – механізми державного управління	17.03.2010
14	Формування системи суспільних цінностей з покращення індивідуального та популяційного здоров'я в Україні (О. А. Федько)	25.00.01 – теорія та історія державного управління	23.02.2012
15	Державне управління інституційними змінами галузі охорони здоров'я в Україні (М. В. Банчук)	25.00.02 – механізми державного управління	22.01.2015

Таблиця 2

Проблематика державного управління сферою охорони здоров'я в дисертаційних дослідженнях які були виконані у межах формул спеціальностей науки «Державне управління» (за результатами діяльності спеціалізованої вченої ради Д 26.810.НАДУ)

п/н	Тема дисертації та її автор	Спеціальність	Час захисту
Дисертації на здобуття наукового ступеня кандидат наук з державного управління			
1	Державне управління якістю медичної допомоги в системі охорони здоров'я України (З. О. Надюк)	25.00.02 – механізми державного управління	07.02.2006
2	Державне регулювання автономізації закладів охорони здоров'я в Україні (В. М. Рудий)	25.00.02 – механізми державного управління	10.05.2006
3	Розвиток міжгалузевої взаємодії у державному управлінні охороною здоров'я населення України (О. І. Мартинюк)	25.00.02 – механізми державного управління	21.11.2006
4	Громадські лікарські організації як суб'єкти формування та реалізації державної політики України в галузі охорони здоров'я (В. В. Лещенко)	25.00.02 – механізми державного управління	19.10.2009
5	Механізми державного регулювання приватного сектора в галузі охорони здоров'я України (Л. О. Буравльов)	25.00.02 – механізми державного управління	24.03.2010
6	Державне регулювання фінансування закладів охорони здоров'я в Україні (Л. А. Ляховченко)	25.00.02 – механізми державного управління	20.12.2011
7	Організація діяльності органів місцевого самоврядування у сфері охорони громадського здоров'я (О. М. Торбас)	25.00.04 – місцеве самоврядування	23.03.2012
8	Механізми державного управління підготовкою керівних кадрів для системи охорони здоров'я в Україні (Н. О. Васюк)	25.00.02 – механізми державного управління	23.04.2013
9	Механізм інформаційного забезпечення державного регулювання охорони репродуктивного здоров'я (О. Л. Корольчук)	25.00.02 – механізми державного управління	27.05.2013
10	Механізм державного управління охороною здоров'я працівників цивільної авіації України (Т. Є. Висоцька)	25.00.02 – механізми державного управління	27.05.2013
11	Розвиток державного управління охороною здоров'я України на місцевому рівні (В. В. Дудка)	25.00.02 – механізми державного управління	29.10.2013
12	Розвиток механізму взаємодії з міжнародними організаціями у сфері державного управління охороною здоров'я дітей (К. І. Жилка)	25.00.02 – механізми державного управління	27.01.2015
13	Механізми геоінформаційного забезпечення державного управління охороною здоров'я в Україні	25.00.02 – механізми державного управління	02.11.2016

Продовження табл. 2

Дисертації на здобуття наукового ступеня доктор наук з державного управління			
14	Державна політика України в галузі охорони здоров'я: механізми формування та реалізації (Н. П. Кризина)	25.00.02 – механізми державного управління	19.12.2008
15	Державне управління охороною репродуктивного здоров'я України в умовах демографічної кризи (С. Є. Мокрецов)	25.00.02 – механізми державного управління	18.12.2012

Висновки і перспективи подальших досліджень. Приймаючи до уваги зміст таблиць 1 та 2 можемо сформулювати такі висновки.

По-перше, лише 5% з захищених у спеціалізованих вчених радах НАДУ дисертацій тим чи іншим чином пов'язані з проблематикою державного управління функціонуванням та розвитком системи охорони здоров'я. З одного боку такий показник є цілком достатнім, адже державно-управлінська наука не зосереджується виключно на соціальній підсистемі суспільства, а тим більше на окремому її елементі. З іншого боку, з огляду на перебування сфери охорони здоров'я у стані системних трансформацій (змін), така увага є недостатньою. Безумовно, ми не можемо вести мову про встановлення квот в системі підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації, тобто зобов'язувати дисертанта щодо напрямів наукових пошуків. Разом з тим, з огляду на той факт, що основним завданням науки «Державне управління» є забезпечення «практичних потреб держави, органів державного управління, державно-управлінських кадрів та інших суб'єктів управління» [1, с. 5], а сама наука за своїм основним змістом позиціонує на рівні саме прикладної науки, вважаємо за необхідне звернути увагу на потенціали механізму координації тем дисертаційних досліджень, наприклад на кшталт того який використовується Міжвідомчою радою з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології.

По-друге, розподіл часток виконаних у межах проблематики державного управління сферою охорони здоров'я дисертаційних досліджень між кандидатськими та докторськими роботами становить 77% до 23% відповідно. Іншими словами, співвідношення складає приблизно 3 до 1 (на одну дисертацію докторського рівня припадає три дисертації кандидатського рівня). Цікаво, що такий розподіл часток між дисертаціями обраного нами для аналізу предметно-об'єктного спрямування (державне управління сферою охорони здоров'я) майже повністю співпадає з відповідним розподілом обрахованим без прийняття до уваги змістовного спрямування дисертаційних досліджень. За результатами наших підрахунків відповідний розподіл часток у межах аналізу всіх захищених у спеціалізованих вчених радах НАДУ робіт складає 76% до 24%. Цей факт переконливо свідчить про те, що розподіл часток (рівня) наукової уваги дослідників між «вирішенням важливих науково-практичних завдань» (рівень кандидатської дисертації) та «розв'язанням науково-практичних проблем» (рівень докторської дисертації) у межах проблематики державного управління сферою охорони здоров'я відповідає загальному тренду у межах галузі знань «Державне управління».

По-третє, загальна класифікація захищених у НАДУ з проблематики державного управління сферою охорони здоров'я дисертацій, може бути здійснена за такими основними напрямками: реформування системи охорони здоров'я, а також місце та роль органів державної влади та місцевого самоврядування у забезпеченні ефективності управління змінами; досвід функціонування та розвитку системи охорони здоров'я з прийняттям до уваги історичних, соціально-економічних та суспільно-політичних факторів впливу; державна політика у галузі охорони здоров'я, а також державне регулювання ринку медичних послуг (забезпечення якості; встановлення норм та правил; контроль тощо); інституціональні умови функціонування та розвитку сфери охорони здоров'я тощо. Проведений аналіз змістовного спрямування дисертаційних робіт свідчить про той факт, що поза увагою дослідників залишились такі напрями наукових пошуків: державне управління сферою охорони здоров'я в особливий період; особливості функціонування сфери охорони здоров'я в умовах інтеграційних процесів (забезпечення дії міжнародних стандартів у наданні медичної послуги; вдосконалення норм системи стандартів у сфері охорони здоров'я тощо); місце та роль органів місцевого самоврядування у забезпеченні розвитку системи громадського здоров'я тощо.

По-четверте, більшість з обраних нами для аналізу дисертацій (проблематика державного управління сферою охорони здоров'я) були захищені у межах напрямів досліджень паспорту спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління, що з одного боку, свідчить про існування у межах цієї спеціальності неабиякого потенціалу для розгляду відповідної проблематики, а з іншого – про порушення балансу у дослідженні визначеного предмету наукового пошуку. Безумовно, напрями досліджень визначених у межах науки «Державне управління» паспортів спеціальностей, не є однаковими за своїм потенціалом для розгляду проблематики державного управління сферою охорони здоров'я, але цей факт не може безапеляційно пояснити того, що понад 80% захищених робіт були виконані саме у межах спеціальності 25.00.02. Така диспропорція, на нашу думку, не лише негативно впливає на всебічність, а відповідно і рівень розгляду відповідної проблематики (теоретико-методологічний аспект), а у тому числі й позбавляє суб'єктів державного управління можливості об'єктивно оцінити об'єкт професійної уваги (відсутність актуальної аналітичної інформації та результатів прогнозування напрямів і динаміки розвитку об'єктів державного управління в системі охорони здоров'я), а також прийняти виважене управлінське рішення.

Безумовно, наведена класифікація не є повною (вище ми звернули увагу на деяку обмеженість обраного нами напрямку аналізу), а отже може бути доповнена під час подальших наукових досліджень. Найбільш перспективними з напрямів організації наукових пошуків щодо порушеної нами проблематики, на нашу думку є ті з них, змістовне спрямування яких пов'язано з аналізом дисертацій захищених поза межами спеціальностей державно-управлінської науки але тематично пов'язаних з вирішенням питань (розв'язання проблем) участі держави у забезпеченні функціонування та розвитку сфери охорони здоров'я.

Література:

1. Ващенко К. О. Концептуальні засади розвитку галузі науки «Державне управління»: наук. Розробка. К.: НАДУ. 2013. 48 с.
2. Про національну академію. Головна: історична довідка. Національна академія державного управління при Президентові України. URL: <http://academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=Page&page=18>.
3. Мережа спеціалізованих вчених рад. Атестація кадрів вищої кваліфікації. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyikvalifikaciyi/merezha-specializovanih-vchenih-rad>.
4. Грень Л. М. Державне управління розвитком професійно-технічної освіти: аналіз тематичного спрямування наукової літератури. Інвестиції: практика та досвід. 2018. №5. С. 79–84.
5. Moroz S. State management of higher education quality as an object of dissertations' researches: analysis of the substantial orientation of science researches. Authority and society (History, Theory, Practice). 2017. №4 (44). P. 15-23.
6. Ващенко К. О. Методологія наукових досліджень з державного управління: хрестоматія. К.: НАДУ. 2014. 180 с.
7. Корженко В. В., Корабльова Н. С., Чаплигін О. К. Теоретико-методологічні засади наукових досліджень у галузі державного управління: моногр. Харків: Магістр. 2012. 545 с.
8. Бакуменко В. Д., Кравченко С. О. Методологія системних досліджень в державному управлінні: навч. посіб. К.: Акад. муніцип. упр. 2011. 116 с.
9. Присухін С. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень у сфері державного управління. К.: КНЕУ. 2012. 159 с.
10. Мороз В. М. Державне управління розвитком трудового потенціалу України: дис. доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 (механізми державного управління). Запоріжжя. 2013. 519 с.
11. Мороз В. М. Система трудового потенціалу країни: теоретичні основи формування дефініції. Економіка та держава. 2009. №2. С. 107–109.
12. Інформація про дисертації, які (захищені/захищаються) у спеціалізованій вченій раді. Спеціалізовані вчені ради: Д26.810.01, Д 26.810.02. НАДУ. URL: <http://academy.gov.ua>.

References:

1. Vashchenko, K. O. (2013), Kontseptualni zasady rozvytku haluzi nauky "Derzhavne upravlinnia": nauk. Rozrobka [Conceptual basis for the development of the science sector "Public Administration": Sciences. Developed], K.: NADU.
2. Pro natsionalnu akademiuiu. Holovna: istorychna dovidka. Natsionalna akademiia derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy [About the National Academy. Main: historical background. National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.] available at: <http://academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=Page&page=18> NADU.
3. Merezha spetsializovanykh vchenykh rad. Atestatsiia kadriv vyshchoi kvalifikatsii. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy [A network of specialized academic councils. Attestation of personnel of the highest qualification. Ministry of Education and Science of Ukraine], available at: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/atestaciya-kadriv-vishoyi-kvalifikaciyi/merezha-specializovanih-vchenih-rad>.

4. Hren, L. M. (2018), Derzhavne upravlinnia rozvytkom profesiino-tekhnichnoi osvity: analiz tematychnoho spriamuvannia naukovoï literatury [Public administration for the development of vocational education: an analysis of the thematic direction of scientific literature] *Investytsii: praktyka ta dosvid - Investments: practice and experience*, vol. 5, pp. 79–84.

5. Moroz, S. (2017), State management of higher education quality as an object of dissertations researches: analysis of the substantial orientation of science researches. Authority and society (History, Theory, Practice), vol. 4 (44), pp. 15–23.

6. Vashchenko, K. O. (2014), Metodolohiia naukovykh doslidzhen z derzhavnoho upravlinnia: khrestomatiia [Methodology of scientific research in public administration: textbook], K.: NADU.

7. Korzhenko, V. V., Korablova, N. S. & Chaplyhin, O. K. (2012), Teoretyko-metodolohichni zasady naukovykh doslidzhen u haluzi derzhavnoho upravlinnia : monohr [Theoretical and methodological principles of scientific research in the field of public administration: monograph], Mahistr, Kharkiv.

8. Bakumenko, V. D., & Kravchenko, S. O. (2011) Metodolohiia systemnykh doslidzhen v derzhavnomu upravlinni: navch. posib. [Methodology of systemic research in public administration: teaching. manual], K.: Akad. munitsyp. upr.

9. Prysukhin, S. I. (2012), Metodolohiia systemnoho pidkhodu ta naukovykh doslidzhen u sferi derzhavnoho upravlinnia [Methodology of system approach and research in the field of public administration], K.: KNEU.

10. Moroz, V. M. (2013), Derzhavne upravlinnia rozvytkom trudovoho potentsialu Ukrainy: dys. Doktora nauk z derzh. upr.: 25.00.02 (mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia) [Public administration of labor potential development in Ukraine: diss. Doctors of Science from the State. Supervision: 25.00.02 (mechanisms of public administration)], Zaporizhzhia.

11. Moroz, V. M. (2009), Systema trudovoho potentsialu krainy: teoretychni osnovy formuvannia definitsii [The system of labor potential of the country: the theoretical basis for the formation of the definition], *Ekonomika ta derzhava*, vol. 2, pp. 107–109.

12. Informatsiia pro dysertatsii, yaki (zakhyshcheni/zakhyshchaiutsia) u spetsializovaniï vchenii radi. Spetsializovani vcheni rady: D26.810.01, D 26.810.02 [Information on the dissertation which is (protected / protected) in a specialized academic council. Specialized academic councils: D26.810.01, D 26.810.02] NADU, available at: <http://academy.gov.ua>.

Solving of scientific and practical problems, as well as the solving of problems of theoretical and methodological nature, requires scientist to understand the content and be aware of the reasons of formation of certain directions of scientific discourse development on the chosen subject of scientific research. Research of problematics of public administration in the sphere of health care not only can, but should be carried out taking into account the results of the analysis of the thematic direction of dissertations of the relevant substantive direction.

The problematics of public administration of the health care sphere got its development in the works of M. M. Bily`ns`ka, V. V. Zagorodnij, D. V. Karamy`shev, V. M. Knyazevy`ch, V. M. Lobas, Z. O. Nadyuk, Ya. F. Rady`sh, I N. M. Tkachova, V. V. Shevchuk and other scientists. Among the questions which require extra study,

question of the analysis of substantial areas of areas of scientific research takes on a certain value

To determine the level of processing of relevant problematics in the framework of the "Public administration" science basing on the results of the content and amount analysis of the thematic areas of dissertation researches as for public administration of the health care sphere.

Basing on the results of defended in NAPA dissertation researches we have determined a fact that only 5% of the total amount somehow connected with the problematics of the public administration of functioning and development of the health care sphere. On the one hand, this indicator is quite sufficient, because the public administration science is not focused exclusively on the social subsystem of society, and even more so on its separate element. On the other hand, taking into account that the health sector is being in a state of systemic transformation (change), such attention is insufficient. Of course, we cannot force a Phd-student to choose one or another direction of scientific research, but bearing in mind the need to ensure a balance in the division of scientific attention of researchers between strategic priorities of research topics in the public administration sphere, we consider it is necessary to pay attention to the potential of the mechanism of coordination of dissertations' themes.

The distribution of the percentage of dissertation research carried out within the framework of public administration of the health care sphere between PhD and doctoral researches is 77% to 23%, respectively. In other words, the ratio is approximately 3 to 1 (there are three PhD-level dissertations per one doctoral dissertation). In General, this balance corresponds to the General trend regarding the correlation between the dissertations of PhD and doctoral levels. The majority (more than 80%) of chosen by us for the analysis dissertations were defended within the framework of the research directions of the passport of specialty 25.00.02 - Mechanisms of Public Administration, what on the one hand, proves the existence of an outstanding potential for consideration of the relevant problems within this specialty, and on the other – the imbalance in the comprehensive study of the chosen subject of scientific research.

The General classification of the dissertations in the field of public administration of the health care sphere defended in NAPA can be carried out in the following main areas: the reform of the health care system, as well as the place and role of public authorities and local self-government in ensuring the effectiveness of changes management; the experience of the functioning and development of the health system, taking into account historical, socio-economic and socio-political factors of influence; the state politics in the health care sphere, as well as the state regulation of the health services market (quality assurance; establishment of rules and regulations; control and the like); institutional conditions for the functioning and development of the health care sphere. The following spheres of scientific research remained out of the researchers' attention: public administration of the health care sphere during special period; peculiarities of the functioning of the health sector in terms of integration processes (ensuring the operation of international standards in the provision of medical services; improving the norms of the system of standards in the health care sphere, etc.); the place and role of local governments in ensuring the development of the public health system.